

Asia: Lausuntopyyntö ilveskiintiöasetuksesta metsästysvuodelle 2024-2025 (VN/31476/2024)

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto

1 Johdanto

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Luonnonvarakeskuksen lausuntoa luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi koskien poikkeusluvalla sallittavaa ilveksen metsästystä metsästysvuonna 2024–2025.

Asetuksessa esitetään poikkeusluvalla sallittavasta ilveksen metsästyksestä metsästysvuonna 2024–2025 korkeimmaksi sallituksi saalismääräksi poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueelle 320 ilvestä.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Suomen ilveskanta on vuonna 2024 ennen metsästyskautta vähintään 2260 ilvestä. Havaintoaktiivisuuden selvästä laskusta ja siitä aiheutuvan epävarmuuden vuoksi Luonnonvarakeskus arvioi tänä vuonna vain ilvesten vähimmäismäärän. Edellisinä vuosina kanta on hieman kasvanut tai pysynyt vakaana. Lisäksi viime havaintokauden riistakolmiolaskentojen perusteella kanta ei olisi pienentynyt eikä ilveksen luontaisessa kuolleisuudessa tiedetä tapahtuneen muutosta.

Maa- ja metsätalousministeriön asetusehdotuksessa 320 ilveksen kannanhoidollinen poikkeuslupa olisi 14,2 % kannan vähimmäisarviosta (Luke 2024). Ilveskanta on ollut suotuisalla suojelutasolla vuodesta 2007 (kanta-arvio v. 2007 1300–1350 yksilöä) eikä nyt edotettu metsästysverotus lukumäärällisesti arvioituna yksittäisen vuoden tasolla uhkaa ilveksen suotuisan suojelun tason säilyttämistä.

Luonnonvarakeskus selvittää Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa hankkeessa parhaillaan metsästyksen vaikutusta ilveskannan geneettiseen monimuotoisuuteen. Tutkimuksen alustavat tulokset viittaavat siihen, että ennen vuotta 2023 toteutunut kannanhoidollinen metsästys on kohdistunut merkittävältä osin aikuisiin lisääntymisikäisiin yksilöihin ja vaikuttanut negatiivisesti kannan geneettiseen rakenteeseen (julkaisematon, Herrero & Holmala ym). Tutkimushankkeen tulokset ja raportti valmistuvat vuoden 2025 alussa. Ilveskannan metsästysverotusta suunniteltaessa tulisi pyrkiä huomioimaan myös metsästyksen vaikutus kannan geneettiseen elinvoimaisuuteen keskipitkällä ja pitkällä aikajänteellä pelkän populaation koon kehityksen sijaan.

Yksittäisenä metsästysvuonna tapahtuvan metsästysverotuksen kokonaisvaikutus ilveskannan kehitykseen riippuu sitä edeltäneiden vuosien ja välittömästi seuraavien vuosien metsästysverotuksen määrästä ja kohdentumisesta eri ikäluokkiin. Tästä johtuen muutoksia kannan koossa on syytä tarkastella usean vuoden ajanjaksoina. Vaikka metsästys on tärkein

9.12.2024

4017/00 04 05/2024

ilveskannan alueelliseen kehitykseen vaikuttava tekijä Suomessa, saattaa alueelliseen kehitykseen vaikuttaa myös muut vaikeasti ennakoitavat tekijät, kuten muutokset saaliseläinkantojen koossa, ilvesten luontaisessa kuolleisuudessa tai elinympäristön laadussa.

Tällä hetkellä (vuonna 2024) jo tapahtuneet muutokset pentueiden määrään voidaan havaita vasta tulevan talven havaintoaineistossa (yhden vuoden viive). Metsästysaaliin kautta saatava tieto lisääntymisikäisten naaraiden osuudesta koko metsästysaaliissa osoittaa kuitenkin lisääntymisikäisiin naaraisiin kohdistuvan metsästysverotuksen vaihtelevan merkittävästi eri metsästysvuosien välillä. Tulevaa metsästysverotusta tulisi pyrkiä ohjaamaan siten, että metsästys ei kohdistuisi aikuisiin lisääntymisikäisiin naaraisiin.

Vuonna 2024 Luonnonvarakeskus ei ole laatinut kanta-arvioraportin yhteydessä erillistä ilveskannan kehitystä kuvaavaa ennustemallia metsästysverotusta varten.

3 Lausunnon tiivistelmä

Maa- ja metsätalousministeriö esittää asetuksessa poikkeusluvan nojalla sallittavasta ilveksen metsästyksessä metsästysvuonna 2024–2025 korkeimmaksi sallituksi saalismääräksi poronhoitoalueen ulkopuolisen Suomen alueelle 320 ilvestä. Suurin sallittu saalismäärä (320) vastaa noin 14 prosenttia Suomen ilveskannan arvioidusta vähimmäisyksilömäärästä ennen metsästyskautta 2024–2025. Luonnonvarakeskus arvioi, että Maa- ja metsätalousministeriön asetus poikkeusluvan nojalla sallittavasta ilveksen metsästyksessä metsästysvuonna 2024–2025 ei yksittäisen metsästysvuoden tasolla vaaranna ilveskannan suotuisan suojelutason saavuttamista tai säilyttämistä.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 09.12.2024 klo 22:52:08.

Lausunnon valmistelija(t):

Annika Herrero

Mia Valtonen, Katja Holmala

Liitteet:

Tiedoksi: Katja Holmala